

Uchwała Nr V/31/2024
Rada Gminy Przasnysz
z dnia 29 sierpnia 2024 r.

w sprawie stanowiska dotyczącego przystąpienia do ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji

Na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn.zm.) Rada Gminy Przasnysz uchwala co następuje:

§ 1.

1. Przyjmuje się stanowisko Rady Gminy Przasnysz w sprawie przystąpienia do Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
2. Stanowisko o którym mowa w ust. 1 przekazuje się Miastu Ostrołęka, Gminie Lelis, Gminie Rzekuń, Gminie Goworowo, Gminie Kadzidło, Gminie Myszyniec, Powiatowi Ostrołęckiemu, Zarządowi Województwa Mazowieckiego, Departamentowi Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich, Mazowieckiemu Biuru Planowania Regionalnego.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przasnysz.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz

Dariusz Jankowski

Stanowisko Rady Gminy Przasnysz o przystąpieniu do Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji

Rada Gminy Przasnysz zwraca się do Miasta Ostrołęka jako do lidera Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji o włączenie Gminy Przasnysz do Partnerstwa i udziału w tworzeniu, a przede wszystkim w realizacji Strategii rozwoju ponadlokalnego. Na przystąpienie naszej gminy do Partnerstwa muszą wyrazić zgodę lider, czyli Miasto Ostrołęka oraz 6 członków Partnerstwa (Gminy: Lelis, Rzekuń, Goworowo, Kadzidło, Myszyniec oraz Powiat Ostrołęcki). Oficjalnie członkiem Partnerstwa zostaniemy po zaakceptowaniu naszego udziału przez organ uchwalodawczy ostatniej z gmin członkowskich i powiatu.

Istotnym założeniem, od którego należałoby wyjść, jest fakt iż zasięg obszarów funkcjonalnych Mazowieckich strukturalnych inwestycji terytorialnych (dalej jako MSIT) kształtował się w sposób oddolny, z naciskiem na powiązania gospodarcze, społeczne, kulturowe i chęć nawiązania współpracy przez gminy wokół ośrodków miejskich wskazanych jako bieguny wzrostu w skali subregionalnej. Ostrołęka, jako jedno z mazowieckich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, może wykorzystać potencjał koordynowanego przez siebie obszaru funkcjonalnego i stać się realnym biegunem wzrostu, wraz z którym rozwijać się będą gminy partnerskie. Im szerszy, mocniejszy gospodarczo obszar funkcjonalny, tym lepiej dla lidera, ponieważ gminy partnerskie, powiat oddziałują na lidera i odwrotnie.

W skład NUTS 2 regionu Mazowieckiego wchodzi sześć jednostek (podregionów) NUTS 3. Teren obejmujący gminę wiejską Przasnysz przynależy do podregionu (czyli do NUTS 3) ostrołęckiego – co potwierdza poniższa mapa. Logicznym wydaje się fakt, iż chcemy rozwijać się wspólnie z gminami z naszego ostrołęckiego NUTS 3, a nie z NUTS 3 ciechanowskim. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego nie ogranicza zasięgu Miejskich obszarów funkcjonalnych (dalej jako MOF). Mapa zamieszczona na str. 77 Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ (Ryc. 10) nie zawiera granic gmin, a jedynie robocze zarysy MOF. Nie są to granice z góry narzucone, ponieważ nie taka jest idea obszarów funkcjonalnych. Zgodnie z założeniem strategii wojewódzkiej efektywna współpraca i współzarządzanie w obrębie MOF ma być skoncentrowane na niwelowaniu ponadlokalnych problemów i barier rozwojowych, co przyczyni się do wzmocnienia powiązań funkcjonalnych między miastami i otaczającymi je obszarami. Chodzi o obszary otaczające miasto-lidera, a nie wyłącznie sąsiadujące z nim. Żadna ze strategii dystrybucji funduszy UE nie powinna mieć charakteru wykluczającego.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego wielokrotnie wskazuje, iż w konstrukcji MOF główną rolę odgrywają połączenia kulturowe, przyrodnicze, gospodarcze, transportowe. Obszar funkcjonalny Ostrołęki może więc tworzyć lider (czyli Miasto Ostrołęka), gmina wiejska Przasnysz oraz szereg innych gmin i powiatów. Kluczowe wydają się powiązania, wspólne cele, chęć współpracy, a nie położenie geograficzne, czyli udział wyłącznie miasta wraz z obwarzankiem gmin sąsiadujących. Główną korzyścią związaną z przynależnością do MOF jest wzrost potencjału regionu i przezwyciężenie problemów rozwojowych. Jeśli celem jest pobudzenie gospodarcze i włączenie obszarów wiejskich w procesy rozwojowe całego regionu oraz zatrzymanie lub spowolnienie utraty

dotychczasowych funkcji przez Ostrołękę i rozwój nowych gałęzi gospodarki, to bardziej zróżnicowana struktura społeczno-gospodarcza naszego regionu (i MOF Ostrołęki) jest jego szansą, a nie zagrożeniem.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+
Innowacyjne Mazowsze

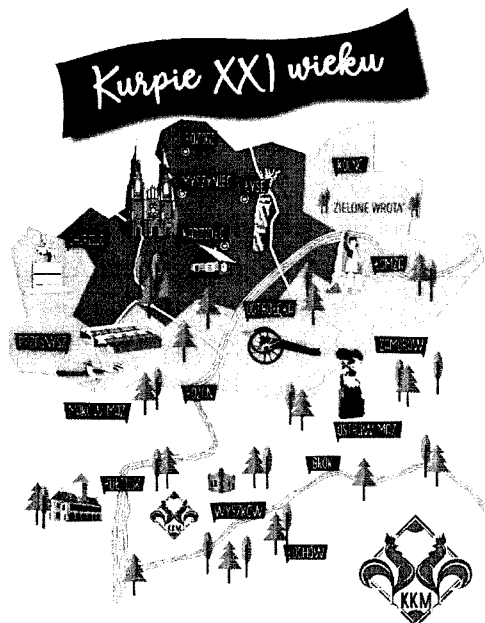
Rysunek 1. Podział administracji i statystyczny województwa mazowieckiego. Źródło: strategia rozwoju woj. mazowieckiego str.44

Zanim przejdziemy do kwestii finansowych i gospodarczych, chcemy powołać się na położenie gminy wiejskiej Przasnysz jako zachodniej części Kurpiowszczyzny. Poniżej prezentujemy historyczny, pochodzący z lat 50., szkic granic Kurpiów oraz szkic funkcjonujący obecnie w mediach społecznościowych. Teren gminy wiejskiej Przasnysz znajduje się na obu mapach. Zarówno w połowie XX wieku, gdy podział regionalny był bardzo silny, jak i obecnie, gdy w XXI wieku chcemy ponownie kultywować tradycje regionalne, teren obejmujący gminę wiejską Przasnysz był na Kurpiach. Co prawda bliżej centrum Mazowsza, ale to raczej otwiera region, a nie zamyka. W strategii województwa mazowieckiego i ponadregionalnej liczymy na turystów i zainteresowanie regionem – ale szybciej to nastąpi w kierunku od centrum i z południa województwa, a nie z Mazur w

kierunku Warszawy. Nasz wspólny region szybciej odwiedzą mieszkańcy innych miast z woj. mazowieckiego (łącznie z całkiem blisko położoną Warszawą), niż mieszkańcy Olsztyna czy Białegostoku. Jeśli Kurpie mają być bramą na Mazury, to otworzymy ją szerzej i zrobimy wszystko, aby turyści zostali u nas lub chociaż częściej nas odwiedzali na krótkie weekendowe pobyty.

Rysunek 2. Schematyczna mapa puszczy Kurpiowskiej z podziałem na Zieloną i Białą. Źródło: H. Syska, Kurpiak siedzi w lesie, Warszawa 1954.

Rysunek 3. Schemat Kurpiów XXI wieku według jednej z witryn społecznościowych na FB. kolor ciemnozielony to serce Kurpiowszczyzny, ale serce nie bije w odosobnieniu, tereny oznaczone kolorem zielonym to również Kurpie historyczne. Zwróćmy uwagę, że Ostrołęka oznaczono takim samym odcieniem zielonym jak Przasnysz i okolice. Przy okazji – kolor jasnozielony wzbudził wiele dyskusji wykluczających te tereny. Czy słusznie? Nie my o tym decydujemy. To tak jakby gorali ograniczyć tylko do Podhala czy Zakopanego.

Jeśli Lider wraz z Partnerami wyrazi zgodę na przyjęcie naszej gminy do Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji, konieczne będzie wprowadzenie do Strategii rozwoju ponadlokalnego zapisów charakteryzujących gminę wiejską Przasnysz i jej powiązania z regionem. Oczywiście celem Gminy Przasnysz (ale też celem Ostrołęki i

pozostałych członków partnerstwa) jest możliwość składania wniosków o dofinansowanie w naborach przeznaczonych dla gmin / powiatów zrzeszonych w MSIT. I tu pojawia się kolejny argument – dla MSIT przeznaczono określoną pulę środków finansowych. Nowa gmina (czyli gmina wiejska Przasnysz) nie spowoduje, że tych środków będzie mniej dla obecnych członków partnerstwa. Należy stwierdzić, że wprost odwrotnie – więcej pieniędzy spłynie do regionu. Wspólnie będziemy konkurować z takimi ośrodkami jak Płock, Ciechanów, Radom, Żyrardów, Siedlce, a nie między sobą. Możemy pozyskać więcej środków na turystykę, poprawić jakość życia mieszkańców, tworzyć miejsca pracy. Nasi mieszkańcy pracują w Ostrołęce. Młodzież chodzi tam do szkół średnich. Rolnicy dostarczają tam swoje produkty. OSI problemowe oparte zostały o granice podregionów (NUTS 3) województwa mazowieckiego. Dla Ostrołęckiego obszaru strategicznej interwencji wskazano jako cel poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększenie zdolności absorpcyjnych podregionu, z wykorzystaniem wewnętrznych potencjałów obszaru. Kluczowe w tym zakresie są działania na rzecz poprawy skomunikowania podregionu z resztą województwa, zwłaszcza poprzez rozwój sieci kolejowej oraz powiązanej z nią komunikacji autobusowej.

Wspólnie możemy przyczynić się np. do rozwoju lokalnych rynków pracy i aktywizacji zawodowej mieszkańców. Jeśli nasz region jest rolniczy, to może warto rozważyć stworzenie sieci ekotargowisk, na których okoliczni rolnicy na preferencyjnych warunkach (np. niższe opłaty za stoisko) sprzedawaliby swoje produkty? Może warto stworzyć sieć szlaków turystycznych, na których rowerem i/lub pieszo goście poznają uroki Kurpiowskiej Krainy? Nasza północno-wschodnia część woj. Mazowieckiego (w tym gmina wiejska Przasnysz) ma idealne warunki do turystyki rowerowej i pieszej. W województwie jesteśmy mniej popularni niż na to zasługujemy jako region. Nie zawsze muszą to być asfaltowe szlaki, natomiast powinny być skoordynowane, spójne, bogate w treść – ten ostatni element to indywidualny wkład każdej z gmin. Nawet rozdrobione rolnictwo jest atutem, bo już jest niewiele miejsc z bezpośrednim dostępem do produktów z tradycyjnych gospodarstw. Tego wszystkiego nie jest w stanie przygotować samodzielnie żadna kurpiowska gmina. Kluczem jest współdziałanie – z biznesowym zacięciem ponieważ wyrobienie marki regionu to ciężka i przede wszystkim zespołowa praca. Wskazane tu pomysły to tylko przykłady tego, iż chcemy bardzo konkretnie podejść do rozwoju regionu. A nasza gmina w powyższym zakresie ma bardzo duży potencjał. Przede wszystkim jest terenem rolniczym, bez uciążliwego przemysłu, posiadającym cenne walory przyrodnicze, gdzie funkcjonuje kilkanaście gospodarstw agroturystycznych. Ten potencjał wraz ze swoim doświadczeniem wniesiemy do Partnerstwa, co pozwoli „przyciągnąć” turystów i wypromować obszar MOF.

Podsumowując udział gminy wiejskiej Przasnysz w obszarze funkcjonalnym Ostrołęki to wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej, w tym branży turystycznej, przyczyni się do poprawy dostępności i spójności terytorialnej. Rozszerzenie Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji o gminę wiejską Przasnysz spowoduje bardziej efektywne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz wzmocnienie potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju Mazowsza, a przede wszystkim dla poprawy jakości życia mieszkańców północno-wschodnich krańców. Nasz udział w Partnerstwie przyczyni się do realizacji głównego celu rozwojowego wskazanego przez Strategię rozwoju województwa, a mianowicie do trwałego i zrównoważonego przestrzennie rozwoju regionu, będzie on bardziej mobilny i dostępny.

Następne kroki – po wyrażeniu przez Miasto Ostrołęka zgody na rozszerzenie Partnerstwa:

1. Dopracowanie Strategii rozwoju ponadlokalnego poprzez wprowadzenie analiz i wpisów dotyczących gminy wiejskiej Przasnysz. Gmina Przasnysz dostarczy niezbędne informacje, jest też w stanie pod koordynacją lidera zredagować treść. Do zamieszczonej w rozdziale 5.2. Listy projektów i przedsięwzięć do instrumentu terytorialnego dopisujemy projekty naszej gminy.
 2. Nową formę Strategii przedstawimy radom Gmin / Powiatu aby otrzymać ich zgodę na rozszerzenie Ostrołęckiego Obszaru Funkcjonalnego.
 3. Zaktualizowana Strategia trafi do Instytucji Zarządczej - do Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich oraz do Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w celu akceptacji jej znowelizowanej treści.
- Patrząc przez pryzmat czasu – na realizację założeń punktów 1. i 2. potrzeba minimalnie 3-4 tygodni pracy. Wiemy czego chcemy, więc Strategii nie trzeba pisać od nowa. Natomiast realizacja punktu 3. zależy o wymienionych wyżej instytucji.

Mając powyższe na uwadze, zwracamy się o uwzględnienie niniejszego stanowiska.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Dariusz Jankowski